

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelma
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Valintaesitys

13.1.2025 Dnro: EURA 2021/404993/09
02 01 01/2024/ESAVO

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Kurkilahden turvallisen ja kestävän liikkumisen HUB

Hakijan virallinen nimi

Mäntyharjun kunta

Hakemusnumero

404993

Saapumispäivämäärä

18.12.2024

Alkamispäivämäärä

01.01.2025

Päätymispäivämäärä

31.12.2026

Viranomainen

Etelä-Savon maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Uudistuva ja osaava Suomi ohjelman 2021-2027
syksyn 2024 EAKR-haku

Hakuilmoituksen tunnus

ESALII-015

Käsittelijä

Anne Liisa Kokkonen

Toimintalinja

3 Saavutettavampi Suomi

Erityistavoite

3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

Tukimuoto

Perusrakenteen investointituki

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Mäntyharju on Etelä-Savon portti ja liikenteen solmukohta monen eri liikkumisvälineen osalta. Kunnan hyvä sijainti suhteessa pk-seutuun, 5-tien ja 15-tien välitön läheisyys, rautatieliikenne ja vesistöt luovat mahdollisuuksia. Liikkumismuotojen sähköistyminen ja yleinen kehitys, kausiasutus ja kesän sesonki luovat kestävään liikkumiseen paineita, joihin me emme ole pystyneet vielä vastaamaan. Tämä on vaikuttanut negatiivisesti Mäntyharjun palvelurakenteen kehittämiseen, vihreän siirtymän tavoitteiden saavuttamiseen, alueen veto- ja pitovoimaan sekä yritysten liikevaihdon kasvuun ja uusiin liiketoiminnan mahdollisuuksiin.

Mäntyharjun keskustaajaman Kurkilahden alueen kehitystyö on merkityksellistä koko kunnan alueen kehitykselle ja sen infraan panostamisen kerrannaisvaikutukset ovat suuria. Alueen kestävä kehitys tukee monia eri ryhmiä: kuntalaisia, kausiasukkaita, yrityksiä sekä eri matkailukärjillä saapuvia turisteja. Alueen haasteena on, ettei se palvele tällä hetkellä liikenteen monipuolistunutta palveluntarvetta infransa puolesta. Lisäksi alueen viihtyvyys on ala-arvoisella tasolla, eikä luo kävijöilleen positiivista mielikuvaa Mäntyharjusta tai saapumisesta Etelä-Savoon.

Paine älykkäästi suunnitellulle ja toteutetulle infralle tulee kasvamaan vihreän siirtymän ja kestävyuden teemojen nousun myötä, mm. Mikkelin seudun pyöräilyedistämishankkeen tavoitteena on pyöräilymatkailun nousut 30 prosentilla 2030 mennessä. Lisäksi Mäntyharjun kunnanvaltuusto on hyväksynyt 2022 ilmasto-ohjelman, jonka tavoitteena on puolittaa liikenteen kasvihuonepäästöt vuoteen 2030 mennessä. Mäntyharjun kuntastrategiassa 2022-2025 saavutettavuus ja toimivat raideliikenneyhteydet on nostettu yhdeksi strategian painopisteeksi. VR:n matkustajamäärien mukaan Mäntyharjun aseman käyttö on ollut nousussa. Vuonna 2023 matkustajamäärä oli 49 500, mikä oli 12 % enemmän kuin edellisvuonna ja 9 % enemmän kuin koronaa edeltäneenä vuonna 2019. Tämän vuoden tammi-elokuussa kasvua on tullut vielä 4 % viime vuoden päälle, joten kasvua on tapahtunut vuodesta 2019 13 %.

Pysäköintiratkaisuja ei ole alueella riittävästi, ne eivät ole selkeästi merkittynä tai loogisesti sijoitettuja. Ne eivät ne ota riittävän monipuolisesti eri asiakasryhmien tarpeita huomioon. Polkupyöräilijöille ei ole pyörille luotettavaa säilytysmahdollisuutta, sähköautoille ei ole latausmahdollisuuksia, kävelijät ovat turvottomasti autoliikenteen seassa eivätkä luontomatkaajat löydä pitkäaikaispysäköintiä. Puuttuva katuvalaistus vähentää myös alueen turvallisuutta sekä lisää omaisuusvahinkojen riskiä. Junalla matkustavat kausiasukkaat, päivämatkailijat, luontomatkaajat ja muut ohikulijat eivät näe aluetta houkuttelevana tai pysty yhdistämään helposti junalla kulkemista muihin liikkumismuotoihin. Kurkilahti toimii lisäksi vesiliikenteen solmukohtana. Silti rannasta puuttuu lukittava laiturit, riittävä määrä venepaikkoja, veneenlaskumahdollisuus sekä huoltorakennus ja jäteposte.

Alueen pysäköintiä käyttävät yritysten asiakkaat sekä junalla kulkevat. Myös pendelöijät ja muut työmatkojaan junalla taittavat. Vanhan rautatieaseman yritystoiminnan kehitys tulee lisäämään myös painetta älykkäille liikennetarkaisuille ja ilman infran kehitystä yritykset joutuvat epätasa-arvoiseen asemaan ja tämä lisää negatiivista kilpailua alueella. Vastaamattomana nämä haasteet vaikuttavat negatiivisesti alueen yritystoimintaan vähentämällä sen saavutettavuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Uusien palveluiden kehitystyö on yrittäjille haaste alueen toimimattomuuden vuoksi sekä alueen tehoton käyttö rajoittaa liiketoiminnan laajentumista.

Hankkeen tavoitteena on saada aikaan pk-yritysten kasvuun vaikuttavia, kestäviä liikenneinvestointeja. Hankkeen yksi päätavoite on maantieliikenteen yhdistettävyyden raideliikenteeseen, tukien samalla pyöräilyä ja luontomatkaajien mahdollisuuksia. Hankkeella tuetaan älykkäitä ratkaisuja liikenteen ja kestävä liikumisen tarpeisiin sekä mahdollistetaan sähköistyneiden kulkuvälineiden määrällinen kasvu alueella. Hanke edistää myös oleellisesti rautatieaseman alueen liikenneturvallisuutta, joka on tunnistettu kehityskohteeksi Mikkelin seudun kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeissa.

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeen asettamat tavoitteet saavutetaan laadukkaalla ennakkosuunnittelulla, jota hankealueelle on tehty kohtuullisesti aiempien kehityshankkeiden aikana. Tärkeää hankkeen tavoitteiden onnistumisen kannalta on lisäksi onnistuneet kilpailutukset ja hyvä markkinapuhe alueen yrittäjien kanssa. Onnistumista tukee myös hyvä viestintä.

Lisätietoja hakemuksesta

Työpaketit:

1. Suunnittelu 1/25—6/25
2. Liikennejärjestelyt ja kestävä liikkuminen 8/25-12/26
3. Vesiliikenne 4/26-9/26
4. Viihtyvyys, turvallisuus ja maine 1/25-12/26

Hankkeen toteutusalue**Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?**

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Mäntyharju

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä**Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat**

Kustannusmalli	Flat rate 1,5 % investointi
Palkkakustannusten ilmoitustapa	
Matkakustannusten ilmoitustapa	
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Investoinnit	940 630	940 630	
Flat rate 1,5 % investointi	14 110	14 110	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	954 740	954 740	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	668 319	668 318	70,00
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	286 421	286 422	30,00
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	954 740	954 740	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman TL 3 Saavutettavampi Suomi erityistavoitteen 3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen mukainen. Hakemus täyttää rahoittajan arvion mukaan yleiset valintaperusteet. Hankkeen toteuttajalla on riittävät taloudelliset resurssit ja osaaminen hankkeen toteuttamiseksi. Hakemus on pisteytyksessä saanut lisäksi riittävän pistemäärän tullaan rahoitetuksi.

Hanke tukee toimintalinjan 3 ja sen erityistavoitteen 3.1 valintakriteerien mukaisesti maantielikenteen parempaa yhteenliitettävyyttä muihin kuljetusmuotoihin nähden, tukee älykkäitä ratkaisuja liikenteen ja kestävä liikumisen tarpeisiin sekä kestävä, älykästä ja yhteenliitetympää alueellista tai paikallista saavutettavuutta.

Hankkeen tavoitteena on saada aikaan pk-yritysten kasvuun vaikuttavia, kestäviä liikenneinvestointeja. Hankkeen yksi päätavoite on maantielikenteen yhdistettävyyden raideliikenteeseen, tukien samalla pyöräilyä ja luontomatkailun mahdollisuuksia. Hankkeella tuetaan älykkäitä ratkaisuja liikenteen ja kestävä liikumisen tarpeisiin sekä mahdollistetaan sähköistyneiden kulkuvälineiden määrällinen kasvu alueella. Hanke edistää myös oleellisesti rautatieaseman alueen liikenneturvallisuutta.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon maakuntaliiton pisteytys 21.10.2024

Etelä-Savon maakuntaliiton hankeryhmä 14.1.2025

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 21.1.2025

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmä 6.2.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä